



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Honestate Canonicoꝝ, Et Alioꝝ
Ecclesiasticoꝝ Specvlvm**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

Incontinentia clericorum quomodo punie[n]da nunc sit. cap.viii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63733)

Va qui per presumptionem suam aliquid faciunt, non per Deum. Si quis autem via perfectione cogere appetat, fratres, vel apud extraneos hospitatur, ubi mulieribus ter sunt, omnino se arctet, ne passibilitate aliqua vitetur. Vbiq; gustanda est cum mulieribus, non continuata presentia, sed quasi transeunter scemini adhibenda accessio, quodammodo fugitiua. Sicigitur ambuletis, agite, vt semper in clericis ecclesie tenentis cadit, non stet. Seueritas in vobis circa sceminas vigeat, autem polleat, vigor teneatur, grauitas veneretur. Et, vbi omnia colligamus ad clausulam, breuiarium relegimus vobis, quod Paulus Apostolus insinuat: De castitate tres, quaecumque sunt vera, quaecumq; pudica, quaecumque iusta, quaecumque sancta, quaecumq; amabilia, quaecumque bonae fama, si qua virtus, si qua laus dignetur, haec cogitate, quae didicistis, & accepistis, & audistis, & vidistis in me. Haec agite, & Deus pacis, & dilectionis erit vobiscum.

Huc pertinent & illa, quae in Synodo Iprensi sunt. Quia non solum a malo, sed etiam ab omni malo minister Dei abstinendum est; inhiemus vobis presbyteris, ne cum suis ancillis, quantumcumque honestis, nimiam contrahant familiaritatem, aut se ad conuiuia quantumuis honesta etiam vocari permittant, aut etiam ad forum negotiorum causa, minus ad tabernas, aut choreas. Inhiemus etiam vobis laicis quam clericis nobis subditis, ne in suis domibus, aut alibi concubinas, aut alias mulieres aliquae castitatis suspectas foueant, aut teneant, etiam praeterea cognationis, vel affinitatis; & si quas habeant, illas se dimittant, & expellant. Mulieres quoque si a nobis monitae, ab eorum consortio se non retraxerint, in oppidum, vel diocesim nostram eiciendas decernimus. Imagines quoque, aut picturas lasciuas, aut obscenas in suis domibus, aut hortis nullo modo presbyteris, aut habeant.

Incontinentia clericorum quomodo punienda

C A P. V I I I.

Q V A M turpe, ac clericorum nomine, qui de cultui addixerunt, sit indignum, in impudico foris

b cap. 2. et 3.
de vit. et hon.
minist. ecd.

foribus, immundoque concubinato versari, satis res ipsa communi fidelium omnium offensione, summoque decore militiae dedecore testatur. Vt igitur ad eam, quam decet, continentiam, ac vitæ integritatem ministri ecclesie reuocentur; populusque hinc eos magis disceat reuereri, quo illos vita honestiores cognouerit, prohibet sancta Synodus Tridentina ^a quibuscumque clericis, re concubinas, aut alias mulieres, de quibus possit haberi suspicio in domo, vel extra detinere, aut cum iis vllam consuetudinem habere audeant; alioquin pœnis à sacris canonibus, vel statutis ecclesiarum impositis puniatur. Quod si à Superioribus moniti, ab iis se non abstinuerint, tertia parte fructuum, obuentionum, ac proventuum beneficiorum suorum quoruncumque, & pensionum ipsorum sint priuati, quæ fabricæ ecclesie, aut alteri pio loco arbitrio Episcopi applicetur. Sin verò in delicto eodem cum eadem vel alia foemina perseverantes, secunda monitioni adhuc non paruerint; nō tantum fructus omnes, ac proventus suorum beneficiorum, & pensiones eo ipso amittant, qui prædictis locis applicentur; sed etiam à beneficiorum ipsorum administratione, quoad Curiam usque etiam vti Sedis Apostolicæ delegatus arbitratu, suspendantur: & si ita suspensi, nihilominus eas non expellant, aut cum iis etiam versentur, tunc beneficiorum, portionibus, ac officiis, & pensionibus quibuscumque ecclesiasticis perpetuò priuentur, atque inhabiles, ac indigni quibuscumque honoribus, dignitatibus, beneficiis, ac officiis in posterum reddantur, donec post manifestam vitæ emendationem ab eorum Superioribus cum eis ex causa visum fuerit dispensandum. Sed si, postquam eas semel dimiserint, intermissum consortium repetere, aut alias huiusmodi scandalosas mulieres sibi adungere ausi fuerint, præter prædictas pœnas excommunicationis gladio plectantur ^b. Nec quæuis appellatio aut exemptio prædictam executionem impediatur, aut suspendatur: supradictorumque omnium cognitio non ad Episcopos, nec Decanos, aut alios inferiores, sed ad Episcopos ipsos pertineat: qui sine strepitu, & figura iurisdictionis, & sola facti veritate inspecta procedere possint. Clerici verò beneficia ecclesiastica, aut pensiones non

C c v habentes,

a sess. 25. de re-
for. cap. 1. 4. c. 1.
et alius sequens.
tit. de cohabit.
cleric. et mulier.
c. interdixit.
dist. 32. c. cum
omnibus. c. vo-
luntus. c. foemi-
nas. c. et alius.
dist. 81. Concil.
Nican. 1. cap. 3.
Carthag. 3. cap.
18. Maisson. 1.
cap. 1. Arela-
tan. 2. cap. 3. To-
letan. 2. cap. 3.
Braccaren. 1.
cap. 15. Trivo-
ren. 2. cap. 11. et
12. Maguntiac.
1. cap. 4. 5.

b c. si quisquā.
cum 2. sequent.
c. si autem.
de cohabit. cle-
ric. et mulier.
c. si concubina.
de sentent. ex-
com. Concil. Au-
relitanen. 3. cap.
4.

habentes, iuxta delicti, & contumacia perseverantia
& qualitatem ab ipso Episcopo carceris poena, suspen-
sione ab ordine; ac inhabilitate ad beneficia obtinenda
aliisve modis iuxta sacros canones puniantur. Episcopi
quoque, quod absit, si ab huiusmodi crimine non ab-
nuerint, & à Synodo provinciali admoniti, se non cor-
daverint, ipso facto sint suspensi; & si perseverantia
ad sanctissimum Romanum Pontificem ab eadem Syno-
do deferantur; qui pro qualitate culpæ, etiam poenitentiam
uocationem, si opus erit, in eos animaduertat.

Incontinentia clericorum quomodo olim puniri solent

C A P. I X.

CAETERVM, quia prædicta Synodus Tribus
voluit & sanxit, vt si clerici concubinas, aut
mulieres de quibus possit haberi suspensio
in loco vel extra detinere, aut cum eis vllam cõsuetudinem
habere audeant, poenis à sacris canonibus impositis puni-
antur, opera pretium facturi videmur, si illas hanc poenam
ponamus, vt illis cognitis, si non virtutis amore, sed
formidine poenæ, libidinem & incontinentiam
coerceant, & refrænent. In primis autem contra hanc
in canonibus Apostolorum constitutum legimus
Episcopus, aut presbyter, aut diaconus, qui in fornicatione,
aut periurio, aut furto captus est, deponatur, & in
tamen communionem priuetur. Dicit enim scriptura
Non vindicabit Dominus bis in idipsum. Similiter
reliqui clerici huic conditioni subiaceant, quia quod
ignum, & pudicũ, & honestũ est, tenere Ecclesia
non debet. Idcirco B. Iulio ab Apostolis statutum videtur
vt sacerdotes, & leuitæ cum mulieribus non coeant
ministerij quotidiani necessitatibus occupantur, & in
quin diuinarum legum est disciplina, vt in continentia
officiis talibus positi, omni honore ecclesiastica priuetur,
& ad tale ministerium non recipiantur, & in continentia
continentia oportet impleri. Scriptũ quippe est estote
estote, quoniam ego sanctus sum Dominus Deus vestester
Atque hanc continentiam adeo illibatam, & in continentia
tam B. Clemens D. Petri discipulus & in pontificatus
cessor seruari voluit, vt coniugatis post ordinatum

Antiqua fornicatorũ poena.

2 can. 24. vt habet Iouerius, & c presbyter, aut diaconus. dist. 81. b Naum. 1.

c Syricus papa epist. 4. cap. 9. et Innocen. 1. epist. 2. cap. 9. d par. 6. decret. cap. 193, et 194.

c Leuit. 11. 19.